

MILLINGEN AAN DE RIJN UBBERGEN GROESBEEK

GDA

Samen verder kijken

Partijprogramma 2015-2018

PARTIJPROGRAMMA

2015 - 2018

Samen verder kijken

Woord vooraf

Op woensdag 19 november 2014 is het zover. De drie gemeenten Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek (MUG) gaan samen een robuuste plattelandsgemeente vormen en de inwoners bepalen die dag hoe het nieuwe gemeentebestuur eruit komt te zien.

Het CDA stelt zich daarbij kritisch op, maar komt altijd met alternatieven. Vanuit het CDA-gedachtengoed geredeneerd, vinden wij het belangrijk om met 'compassie' het algemeen belang te dienen, lokaal en in iedere kern verbonden, bevlogen, eerlijk en transparant.

Wij zijn trots op de afgewogen en diverse kandidatenlijst, een team dat er voor gaat en samen van aanpakken weet. Het CDA heeft de afgelopen raadsperiodes actief de verbinding gezocht en onderhouden met de samenleving. Dit CDA-verkiezingsprogramma 2015-2018 is dan ook het resultaat van intensieve afstemming met onze achterban (leden), vele inwoners, verenigingen en organisaties, die hun inzichten en meningen met ons hebben gedeeld en die wij dankbaar in ons programma hebben verwerkt.

Te vaak horen wij van mensen dat ze geen vertrouwen hebben in de politiek, in bestuurders en volksvertegenwoordigers. Deze signalen neemt het CDA serieus en wij willen hier wat aan doen. Onze missie is het creëren van een lokale overheid die er is voor de inwoners en ondernemers, met lokale bestuurders, ambtenaren en volksvertegenwoordigers die betrokken en in verbinding zijn met de samenleving, waar dienstbaarheid en transparantie vanzelfsprekend zijn. Een gemeente waar het algemeen belang voorop staat en waar rekening wordt gehouden met de kwetsbaren in onze gemeenschap, waar ruimte is voor de menselijke maat en waar iedereen mee kan doen.

De herindeling van de MUG-gemeenten voelt voor ons dan ook niet als een bedreiging, wij zien een prachtige kans om de mooiste gemeente in de regio te worden. 'Samen verder kijken' naar een gemeente met ontwikkelpotentie, gedegen sociaal beleid, lage lasten, hoge dienstbaarheid, een gemeente die veilig en leefbaar is. Maar ook: een gemeente met grote uitdagingen en lastige besluiten die er genomen moeten worden.

Wij willen graag met u verder kijken en hopen op uw steun en vertrouwen op woensdag 19 november 2014.

Rob Verheijen,
lijsttrekker CDA-MUG

Hans Koot,
voorzitter CDA-MUG

Inhoudsopgave

<i>CDA-MUG kijkt verder</i>	5
<i>1. Degelijk, robuust en met menselijke maat</i>	6
<i>2. Aantrekkelijk voor inwoners, ondernemers en toeristen</i>	8
<i>3. Sociaal en rechtvaardig</i>	10
<i>4. Iedereen doet mee!</i>	12
<i>5. Leefbaar en veilig</i>	14
<i>Waarom het CDA?</i>	16

CDA-MUG Kijkt verder

In Beek, Berg en Dal, Breedeweg, De Horst, Erlecom, Groesbeek, Heilig Landstichting, Kekerdome, Leuth, Millingen aan de Rijn, Ooij, Persingen en Ubbergen kunnen inwoners op 19 november één nieuwe gemeenteraad kiezen. Van een volledig nieuwe gemeente. Hoe die gemeente gaat heten bepalen de kiezers die dag ook. Het CDA respecteert hoe dan ook de uitslag van het raadgevend referendum over de naamgeving. Op 1 januari 2015 is de nieuwe gemeente dan een feit.

Het CDA is voorstander van het samengaan van de gemeenten Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek (MUG). Waarom? Het wordt voor kleine gemeenten steeds moeilijker om alle taken – bestaande en nieuwe – voor haar inwoners uit te voeren. De aanstaande overheveling van taken op het gebied van de WMO, Jeugdzorg en de Wet Werk en Inkomen van de landelijke overheid naar gemeenten is hiervoor illustratief.

Maar het CDA ziet het samengaan van de MUG-gemeenten ook als een unieke kans. De mogelijkheid om een nieuwe, sterke en aantrekkelijke plattelandsgemeente ten zuiden en oosten van Nijmegen vorm te geven. Dat is onze ambitie. De nieuwe gemeente heeft alles in zich om die ambitie te verwezenlijken: een hoog voorzieningenniveau, hechte gemeenschappen, een sterk verenigingsleven en een uniek landschap dat toeristen uit alle windstreken aantrekt.

Daarnaast beschouwt het CDA de nieuwe gemeente ook in een ander opzicht als een kans. Het vertrouwen in de politiek staat – landelijk maar ook lokaal – onder druk. Een nieuwe gemeente biedt de kans de bestaande bestuurlijke cultuur te optimaliseren. De nieuwe gemeente staat wat het CDA betreft voor kwalitatieve en transparante besluitvorming, uitgevoerd door een ambtelijke organisatie die dienstbaar is aan de inwoners. Wij zetten daarbij in op een bescheiden (lean & mean) formatie met voldoende slagkracht.

Het CDA stelt om die reden ook hoge eisen aan kandidaat-raadsleden en –bestuurders. We willen politiek talent de ruimte bieden, terwijl we bestuurlijke ervaring niet verloren laten gaan. Dat was ook de inzet van ons eigen fusieproces (het samengaan van de CDA-afdelingen in Groesbeek, Millingen en Ubbergen in één nieuw lokaal CDA).

Wat ons voor ogen staat in de nieuwe gemeente, leest u hierna. In vijf thema's hebben we onze plannen en ideeën geformuleerd. We durven stelling te nemen en ook minder populaire onderwerpen aan te snijden. Duidelijk mag zijn: het CDA kijkt verder!

1/ *Degelijk, robuust en met menselijke maat*

Het CDA heeft al jaren als uitgangspunt dat de gemeente een degelijk financieel beleid moet voeren. Dit is ook onze overtuiging voor de nieuwe gemeente. Zonder een solide financiële basis kan een gemeente immers niet optimaal functioneren voor haar inwoners, terwijl dat nou net de belangrijkste opdracht is. Tegelijkertijd dienen de gemeentelijke lasten binnen de perken te blijven. Dat betekent dat de gemeente keuzes moet maken. Aan het vrijwel automatisch opschroeven van de Onroerend Zaakbelasting (OZB) om de begroting sluitend te maken moet een einde komen. Sterker nog, het CDA accepteert in de komende periode geen OZB-verhoging boven de inflatiecorrectie en wil reële waarderingen van onroerend goed (WOZ).

Uiteraard streeft het CDA naar een realistische raming en taakstelling en wil ook kritisch kijken naar efficiency bij bestaande lasten, zoals de rioolheffing. Het CDA wil dat het geld dat niet uitgegeven wordt voor een geheven doelbestemming terug moet naar de burgers.

Het CDA wil duurzaamheidsaspecten betrekken bij alle investeringen.

In het kader van het harmoniseren van het (financiële) beleid van de MUG-gemeenten zullen nog veel besluiten genomen moeten worden. Het CDA wil daarbij inzetten op een belastingarrangement dat past bij de nieuwe gemeente, een gemeente met veel buitengebied en een hoge toeristische aantrekkingskracht. Dat betekent wat ons betreft onder meer:

- *geen hondenbelasting*
- *geen parkeerheffingen*
- *zo laag mogelijke toeristenbelasting (waarvan een substantieel deel aan te merken voor toeristische projecten i.p.v. algemeen dekkingsmiddel)*

De menselijke maat is een belangrijk uitgangspunt voor het CDA. Daaronder verstaan wij onder meer een bereikbare lokale overheid. Dat betekent niet dat in elke dorpskern een gemeentelijk loket geopend kan worden. Het gaat ons vooral om de kwaliteit van dienstverlening. De gemeentelijke organisatie is er voor de inwoners en niet andersom. Inwoners missen nog te vaak betrokkenheid van ambtenaren. Dienstbaarheid is een kwestie van houding en het CDA wil daarom inzetten op een mentaliteitsverandering, daar waar dat nodig is. Dat betekent overigens ook dat gemeenteraadsleden altijd aanspreekbaar zijn voor burgers.

Daarnaast hanteren we als uitgangspunt: minder regels en meer maatwerk. De individuele situatie is het uitgangspunt, niet een normgetal of het voldoen aan dichtgetimmerde definities. We denken dan bijvoorbeeld aan het afschaffen van de welstandcommissie en het instellen van een gemeentearchitect die meedenkt met aanvragers.

Bij het leveren van maatwerk denken we bijvoorbeeld ook aan het subsidiebeleid. Een subsidie moet gericht zijn op het voorzien in de behoefte, niet op het uitsluitend voldoen aan de subsidievoorwaarden.

Dit alles vraagt ook om bestuurlijke kwaliteit. Dat begint met de integriteit van bestuurders - zij hebben een voorbeeldfunctie. De besluitvorming dient transparant te zijn; de gemeenteraad stuurt op hoofdlijnen, maar bestuurders leggen - indien nodig tot in detail - verantwoording af aan de Raad. Het gemeentebestuur dient daadkrachtig te zijn in het uitvoeren van besluiten van de gemeenteraad. Dat vraagt om een strakke aansturing van het ambtelijk apparaat.

Door het toenemen van het takenpakket van de gemeente zal er ook steeds meer met omliggende gemeenten samengewerkt moeten worden. Samen zijn ingewikkelde taken (denk aan de jeugdzorg) makkelijker uitvoerbaar, terwijl tegelijkertijd gebruik kan worden gemaakt van bestuurlijke kennis en ervaring in de regio. Het CDA is geen voorstander van een nieuw te vormen Stadsregio met grote bevoegdheden. Een punt van zorg is het democratisch gehalte van de nieuwe samenwerkingsvormen die momenteel ontstaan. Bestuurders zullen hierover in de eigen gemeenteraad verantwoording moeten afleggen.

Samengevat:

- *Degelijk financieel beleid*
- *Geen OZB-verhoging*
- *Leveren van maatwerk*
- *Dienstbare gemeentelijke organisatie*
- *Hoge bestuurlijke kwaliteit*

2/Aantrekkelijk, voor inwoners, ondernemers en toeristen

We horen vaak van toeristen 'dat we hier zo mooi wonen'. De nieuwe gemeente omvat dan ook een uniek landschap: de polder, de stuwwal, de heuvels, de bossen. Dat mogen we met recht uniek noemen. Ons landschap biedt toeristische kansen en daar zet het CDA dan ook vol op in.

We willen het toerisme ruim baan geven, maar wel met respect voor ons unieke landschap, de natuur en de dragers van het buitengebied, de agrariërs. Wandelen en fietsen passen daarbij, maar ook het mogelijk maken van recreatieve voorzieningen. Er liggen kansen voor een verdere profilering als fietsgemeente, voor zowel het recreatief fietsen als mountainbiken. Maar zo zou ook de ontwikkeling van een vakantiepark bij Biesterveld (tussen Leuth en Millingen aan de Rijn) voor een flinke toeristische impuls kunnen zorgen.

Het bevorderen van toerisme kan ook effectief door het versterken en aantrekken van imagobepalende evenementen. Zo kennen we binnen de gemeentegrenzen al de Vierdaagse, de Wijnfeesten maar bijvoorbeeld ook Historisch Vervoer Millingen aan de Rijn en Polderpop in Leuth. Van belang voor het toeristisch aanbod zijn ook onze 3 bekende musea (Oriëntalis, Afrikamuseum en het Bevrijdingsmuseum). Behoud van deze musea en cultureel erfgoed (waaronder ook bijzondere landschapselementen en natuur) hebben dan ook prioriteit.

Willen we als gemeente meer toeristen aantrekken, dan zullen we op een breed front activiteiten moeten ontplooiën, van evenementen tot het plaatsen van toeristische informatiepaddestoelen voor wandelaars en fietsers. Zoals gezegd, past daar ook een zo laag mogelijke toeristenbelasting bij en gratis parkeren in de hele gemeente. En: glasvezel en 100% mobiele dekking in de hele gemeente, ook in het buitengebied.

Maar ook niet-toeristische ondernemers moeten de ruimte krijgen. Het economische draagvlak van de gemeente dient versterkt te worden. Het scheppen van een goed ondernemingsklimaat waardoor een aantrekkelijke stimulans ontstaat, dat betekent onder meer het daadkrachtig ondersteunen van het MKB. Het CDA wil actief nieuwe bedrijven aantrekken en deze waar mogelijk faciliteren en ruimte bieden, steeds met het oog op versterking van de totale bedrijvigheid en werkgelegenheid. Bij het uitbesteden van werk moeten lokale (vaak kleinere) ondernemers een eerlijke kans krijgen, waarbij de kwaliteit van het werk maar ook het creëren van werk de uitgangspunten zijn.

Deregulering kan daarbij helpen, terwijl de gemeente zelf duurzaamheidsaspecten moet betrekken bij alle investeringen. We zijn tegen windmolenparken die het landschap vervuilen, maar wel voor andere duurzame en veilige vormen van energievoorziening. Dat willen we stimuleren. De winning van schaliegas binnen de gemeente is wat het CDA betreft niet bespreekbaar.

Als plattelandsgemeente nemen agrarische bedrijven een bijzondere positie in. Zij bepalen immers voor een belangrijk deel het aanzien van het buitengebied. Het CDA wil ruimte bieden aan levensvatbare agrarische bedrijven. Daarbij wordt verduurzaming aangemoedigd en wordt ruimte geboden aan verbreding van de activiteiten, bijvoorbeeld in de recreatieve sfeer. Het verruimen van de mogelijkheid om agrarische panden te herbestemmen is hierbij van groot belang. Herbestemming moet geen belemmering vormen voor uitbreiding van bestaande bedrijven. Voor iedere situatie zou maatwerk het uitgangspunt moeten zijn. Maar veel tijdwinst voor agrarische ondernemers kan al worden bereikt door vlotte vergunningsprocedures en een dienstbare opstelling door de gemeente.

Het versterken van het economisch draagvlak – toeristisch, agrarisch of anderszins – is van groot belang voor het op peil houden van het voorzieningenniveau in de gemeente. Winkels, bibliotheken, een lokaal zwembad, buurthuizen en scholen kunnen alleen in een vitale gemeente floreren. Het CDA kiest daarbij voor een aanpak per dorpskern. Er moet per kern volop ruimte zijn voor de eigen identiteit; Beek blijft Beek, De Horst blijft De Horst, Kekerdom blijft Kekerdom etc.

We zien de basisscholen daarbij als uitgangspunt voor de leefbaarheid in de kernen. Immers, de nabijheid van een school is voor de meeste jonge gezinnen een randvoorwaarde om zich ergens te vestigen. Een duurzaam scholenbeleid is daarom van essentieel belang. Multifunctioneel gebruik van accommodaties zorgt daarbij voor een breder draagvlak en kan zodoende tevens ruimte bieden aan het verenigingsleven in de kernen. Ook het voortgezet onderwijs (Notre Dame des Anges en Montessori College) zijn van belang voor de aantrekkelijkheid van de gemeente. Een duurzaam scholenbeleid omvat wat betreft het CDA dus ook het voortgezet onderwijs.

Onze nieuwe gemeente kenmerkt zich door een enorme verenigingsliefde, of het nou om sport-, muziek- of gezelligheidsverenigingen gaat. Het verenigingsleven behoort tot ons cultureel erfgoed, maar is tegelijkertijd springlevend. Dat moeten we zo houden, al is daar in de toekomst een extra inspanning door de gemeente voor nodig. In het kader van de participatiesamenleving wil de gemeente immers ook vaker een beroep op verenigingen doen. Zo kunnen (sport)verenigingen maar ook scholen een belangrijke rol spelen bij het stimuleren van een gezonde leefstijl en gezondheid in het algemeen.

Samengevat:

- *Inzetten op versterking van toerisme*
- *Actief aantrekken nieuwe bedrijvigheid*
- *Rekening houden met bijzondere positie agrarische ondernemers*
- *Op peil houden voorzieningen per dorpskern*
- *Scholen uitgangspunt voor leefbaarheid per kern*

3/ Sociaal en rechtvaardig

De participatiesamenleving komt eraan! De landelijke overheid is in hoog tempo bezig sociale voorzieningen en zorgtaken over te hevelen naar gemeenten, waarbij er meer dan ooit een beroep op eenieder wordt gedaan. Mantelzorg moet heel gewoon worden, vrijwilligerswerk nagenoeg vanzelfsprekend. Onze gemeente kent hechte gemeenschappen, een sterk verenigingsleven en er zijn talloze vrijwilligers actief in bijvoorbeeld zorg, onderwijs en andere maatschappelijke instellingen. En toch maakt het CDA zich zorgen, met name over de snelheid waarmee de veranderingen plaatsvinden. Sociaal beleid heeft daarom bij ons prioriteit.

Dat betekent dat we nadrukkelijk oog moeten houden voor kwetsbare groepen, zeker in de transitieperiode die nu voor de deur staat. Ouderen (WMO) en jongeren (Jeugdzorg) moeten prioriteit in de beleidsvorming hebben. Het CDA wil dat de gemeente in overleg met burgers vastgestelde duidelijke kwaliteitseisen stelt aan aanbieders die zorg en ondersteuning leveren. We zijn dan ook voor het instellen van een onafhankelijke participatieraad. Daarbij zet het CDA in op een eenvoudige toewijzing van zorg en/of budgetten (PGB). Mensen die afhankelijk zijn van voorzieningen mogen niet tussen wal en schip vallen.

Daarnaast willen we armoede en sociale eenzaamheid bestrijden. Het gemeentelijk beleid moet op dat punt tegemoet komen aan de ontwikkelingen van dit moment. De gemeente kan niet alles en moet daarom keuzes maken. De ondersteuning moet daar terecht komen waar de nood het hoogst is.

Bij dit alles geldt dat de middelen beperkt zijn. De landelijke overheid kort namelijk op de budgetten van regelingen die naar de gemeenten worden overgeheveld. Dat gaat nog een heel lastige discussie opleveren over bijvoorbeeld de eigen bijdragen die aan inwoners zal worden gevraagd. Het CDA kijkt daarbij naar draagkracht en streeft naar een zo eenvoudig mogelijke uitvoering waarbij we uitgaan van vertrouwen in mensen. Maar: we zijn niet naïef. We willen ook inzetten op het voorkomen van verkwisting van zorgbudgetten. Zo zijn we een groot voorstander van het oprichten van een (regionale) rolstoelcentrale en juichen we hergebruik van hulpmiddelen toe.

Misbruik van voorzieningen is voor het CDA uit den boze. Dit moet streng worden aangepakt! De middelen om op te sporen en te handhaven worden volgens ons onvoldoende benut. Het CDA wil daarom dit misbruik intensiever aanpakken.

Een belangrijk onderdeel van onze sociale paragraaf vormt het woningbeleid. We willen niet alleen meer aandacht voor betaalbare (starters)woningen, de gemeente moet samen met de woningbouwverenigingen inzetten op het maken van een kwaliteitsslag als het gaat om de sociale woningbouw (huursector). In het kader van de participatiesamenleving wordt levensloopbestendig bouwen/wonen immers steeds belangrijker. Wat ons voor ogen staat is dat er in alle kernen geschikte woningen voor jongeren en ouderen voor handen zijn en dat de gemeente de doorstroming in de huur- en koopsector actief ondersteunt.

Zo wil het CDA het woningtoewijzingsbeleid lokaal bepalen. Dat betekent meer voorrang voor inwoners van de gemeente, met speciale aandacht voor jongeren die van groot belang zijn voor het vitaal houden van onze leefgemeenschap. Dat betekent dat eerder genomen besluiten tot bevroering van woningbouwprojecten wellicht heroverwogen moeten worden.

Ook het verruimen van de mogelijkheden voor de integrale herbestemming van panden ten behoeve van een woonbestemming is dringend gewenst. Denk hierbij aan de toenemende behoefte van zogeheten 'kangoeroewoningen' (voor bijvoorbeeld inwonende ouders/kinderen, al dan niet vanwege een zorgbehoefte). Het CDA wil daarbij de mogelijkheden voor zelfbouw sterk verruimen. Daarnaast is het CDA voorstander van welstandsvrij/welstandsluw bouwen.

Samengevat:

- Sociaal beleid heeft prioriteit
- Oog voor kwetsbare groepen
- Misbruik van voorzieningen streng aanpakken
- Voorrang eigen inwoners (jongeren) bij woningtoewijzing
- Verruimen mogelijkheden inwonen en afschaffen welstand

4/ Iedereen doet mee

Mensen willen graag bijdragen aan de samenleving. Denk aan het verenigingsleven en de talloze vrijwilligers en mantelzorgers die dat ieder op hun eigen manier doen. De gemeente moet dit koesteren en ondersteunen, zeker nu de gemeente in het kader van de participatiesamenleving vaker een beroep op haar inwoners zal doen.

Ook hier zijn lokale gemeenschappen – de verschillende dorpskernen – het vertrekpunt voor wat we willen. Door op dit niveau initiatieven van onderop te ondersteunen zet je de dorpskernen 'in hun kracht'. Dat betekent bijvoorbeeld dat je ruimte biedt aan initiatieven om jong en oud beter te integreren met het oog op het vitaal houden van wijken. Maar: het moet van onderop komen, we leggen niks op. Het CDA ziet de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers als een gedeelde verantwoordelijkheid van maatschappelijke organisaties en de gemeente. De gemeente moet dan ook een visie op zorg en ondersteuning ontwikkelen. En: als gemeente je waardering uitspreken naar vrijwilligers en mantelzorgers mag ook wel eens!

Zorg wordt wat het CDA betreft zo dicht mogelijk in de buurt van de zorgvrager georganiseerd. Ervaringen met zogeheten sociale gebiedsteams zijn positief; ze opereren in de nabijheid en zijn daardoor in staat maatwerk en kwaliteit te leveren. Ook op scholen dient een goed zorgkader aanwezig te zijn. Bij dit alles spelen ook de huisartsen een belangrijke rol. Behoud van het bestaande netwerk van huisartsenpraktijken is daarom essentieel. Hoewel maatwerk het uitgangspunt is, kan naar verwachting aan veel zorgvragen worden voldaan met algemene voorzieningen. Dat is vanuit kostenoverwegingen nodig, gezien het beperkte zorgbudget dat de gemeente beschikbaar krijgt. Daar waar nodig wordt naar draagkracht een eigen bijdrage verwacht. Dat is naar alle waarschijnlijkheid onontkoombaar.

Heel belangrijk in de visie die het CDA op de samenleving heeft zijn de verenigingen. Naast gezin en familie zijn zij als het ware de kurk waar de lokale samenleving op drijft. Het bevorderen van het verenigingsleven en maatschappelijke activiteiten draagt het CDA dan ook hoog in het vaandel.

We denken daarbij aan kerkgemeenschappen, het georganiseerde verenigingsleven zoals de vele sportverenigingen die bijdragen aan de gezondheid van inwoners, maar ook aan het informele verenigingsleven in de vorm

van de talloze carnavalsverenigingen. Het faciliteren van voldoende bouwplaatsen (vaak een probleem voor cv's) is een relatief eenvoudige manier voor de gemeente om deze vorm van verenigingsleven te bevorderen. Een speciale positie neemt de lokale omroep in als communicatiemiddel voor verenigingen en maatschappelijke initiatieven, maar die ook voor de gemeente zelf en de lokale politiek een belangrijke communicatiefunctie vervult. Het CDA maakt zich sterk voor het ontstaan van één lokale en onafhankelijke omroep.

Daarnaast denken we in slimme combinaties tussen maatschappelijke functies en het verenigingsleven. Zo zouden verenigingen een rol kunnen spelen bij de naschoolse opvang en zou het muziekonderwijs een plaats kunnen krijgen binnen de muziekverenigingen.

De groeiende groep 55+ers vraagt om extra aandacht. Ook in onze gemeente vergrijsst en ontgroent de bevolking. Verenigingen en organisaties van ouderen (KBO's en andere ouderenorganisaties zoals SWOM en SWOG) kunnen een belangrijke rol spelen bij het vitaal blijven van ouderen. De gemeente moet wat het CDA betreft de samenwerking tussen ouderenverenigingen (met behoud van ieders eigen identiteit) ondersteunen en stimuleren. Het subsidiebeleid moet eenduidig zijn.

Los daarvan vinden we dat senioren goed vertegenwoordigd moeten zijn in de nieuw te vormen participatieraad. Thema's als wonen, welzijn, zorg, mobiliteit en veiligheid vragen om een eigen benadering vanuit de gedachte dat het ouderenbeleid een heel eigen dynamiek kent. Anders dan voorheen zal een dergelijk adviesorgaan niet uitsluitend op het in kaart brengen van de behoeften van senioren gericht moeten zijn. Dit platform zal ook zelf oplossingsrichtingen aan moeten dragen, kortom, wat kunnen senioren zelf of samen met kinderen en andere mensen uit hun omgeving en welke ondersteuning hebben ze daarbij nodig?

Ook als CDA zelf willen we het idee van 'iedereen doet mee' in de praktijk brengen. We luisteren naar mensen; de uitgangspunten voor dit verkiezingsprogramma zijn het resultaat van een serie inventarisatiebijeenkomsten voor inwoners die in het voorjaar van 2014 hebben plaatsgevonden in Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn. En ook met onze openbare ledenraad (sinds acht jaar in Groesbeek) proberen we datzelfde idee in de praktijk te brengen. Tijdens deze maandelijkse bijeenkomsten kunnen inwoners meepraten over actuele politieke kwesties. We zijn dus niet alleen zichtbaar in verkiezingstijd!

Tenslotte: ook de participatiesamenleving heeft zijn beperkingen. Van mensen die een beroep op de overheid moeten doen wordt in principe een maatschappelijke tegenprestatie verwacht.

Samengevat:

- *Kracht dorpskernen versterken*
- *Zorg zo dicht mogelijk in de buurt organiseren*
- *Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers*
- *Bevorderen verenigingsleven (nieuwe stijl)*
- *Speciale aandacht voor groeiende groep senioren*

5/ Leefbaar en veilig

We willen wonen in een prettige omgeving. Basisvoorwaarde is dat de leefomgeving veilig is. Daarbij kun je denken aan de objectieve veiligheid (hoe veilig is die weg ingericht), maar vaak wordt het gevoel van veiligheid door subjectieve factoren bepaald (ik vind het niet fijn om 's avonds daar te fietsen als daar jongeren rondhangen).

Om bij dat laatste te beginnen, wanneer het gaat om jeugdoverlast, wil het het CDA vooral inzetten op een preventieve aanpak. De achterliggende gedachte: een toekomstperspectief helpt meer dan straffen. Er moeten wijkpreventieteams (sociale wijkteams) worden opgezet om dit te realiseren. Zij zijn in staat de verbinding tussen wijk en jongeren te leggen en vergroten de sociale samenhang.

Dat wil overigens geenszins zeggen dat overlast niet bestreden moet worden. Wat het CDA betreft komt er een gemeentelijk meldpunt voor overlast en onveilige situaties. Op jeugdoverlast moet strak gehandhaafd worden met hulp van de meest betrokken ketenpartners (politie, jongerenwerk, onderwijs etc.)

Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de aanpak van drugs- en drankproblematiek, met name onder jongeren. De strengere alcoholregels (leeftijdsgrens 18 jaar) lijken voor de meeste jongeren vruchten af te werpen, maar lijken juist bij probleemjeugd minder effect te hebben. Zij komen ook sneller in aanraking met soft- en harddrugs. Het CDA wil daarom zwaar inzetten op een intensieve en effectieve aanpak van middelengebruik bij jongeren.

Het gevoel van veiligheid wordt voor een groot deel ook bepaald door de inrichting van de leefomgeving. In dat kader zet het CDA in op behoud van de kwaliteit van het openbaar groen. Het CDA wil hierbij de mogelijkheid om bedrijven te betrekken bij het onderhoud (sponsoring) verruimen. Maar ook de openbare straatverlichting speelt een belangrijke rol als het gaat om de sociale veiligheid, zowel in wijken als in het buitengebied. Met slimme verlichtingsoplossingen valt op dit punt veel winst te behalen.

Specifiek voor het deel van de gemeente dat in de polder ligt geldt een bijzonder veiligheidsaspect in de vorm van het gevaar van hoogwater in Rijn en Waal. Het CDA vindt dat de polder tussen Nijmegen en het Duitse Kleve als één aaneengesloten gebied beschouwd moet worden en dat beleidsmakers van infrastructurele plannen, zoals het nieuwe Deltaplan en de bijbehorende dijkverhogingen, dijkverzwaringen en 'Ruimte voor de rivier', daar rekening mee moeten houden.

De leefbaarheid zegt iets over de aantrekkelijkheid van een gebied (dorp of wijk) om er te wonen of te werken. Naast veiligheid spelen daarbij de aanwezige voorzieningen zoals winkels en scholen een rol. Daar zijn we echter al eerder op ingegaan. Infrastructurele voorzieningen bepalen ook voor een groot deel de leefbaarheid, zeker in een gemeente met veel afzonderlijke dorpskernen en een groot buitengebied.

Het CDA zet zich daarom in voor een goede infrastructuur, waarbij uitbreiding van het wegennet op termijn noodzakelijk zal blijken. In Groesbeek hebben we het bijvoorbeeld over de westelijke randweg die binnen afzienbare tijd de enige adequate oplossing zal blijken te zijn voor een autoluw centrum. Ook verbetering van de ontsluiting richting A73 blijft voor zowel inwoners als de bedrijven in de gemeente een belangrijk aandachtspunt.

De grensovergang Wyler is door de vorming van de nieuwe gemeente een centraal verkeersknooppunt geworden. Het verbeteren van deze grensovergang staat op het verlanglijstje, al is de gemeente afhankelijk van de medewerking van de Duitse overheid. Een grensovergang die zo snel mogelijk gerealiseerd dient te worden is de Altena-Hettsteeg. De talloze procedures hebben lang genoeg geduurd. De geplande rotonde Nieuweweg/Zevenheuvelenweg dient eveneens voortvarend en adequaat te worden uitgevoerd.

Ook de ontsluiting van Millingen aan de Rijn is voor verbetering vatbaar. Een van de manieren die kansrijk lijkt is een veerdienst tussen Millingen en De Liemers. Het CDA wil ook onderzoek doen naar de haalbaarheid van rechtstreeks openbaar vervoer van Ubbergen en Millingen naar Groesbeek en vice versa. We willen verbindingen tussen alle 12 dorpskernen, bijvoorbeeld door de inzet van buurtbussen. Sowieso is het in stand houden van adequaat openbaar vervoer een belangrijke prioriteit. Het CDA is tegen reactivering van de spoorlijn in Groesbeek, aangezien deze afbreuk doet aan het centrumplan aldaar en ten koste zal gaan van de huidige busverbindingen.

Ook de kleine infrastructuur verdient aandacht. Daarmee bedoelen we de fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte en van gebouwen. Immers, een groeiende groep inwoners (senioren) maakt gebruik van hulpmiddelen met wielotjes! Stoepranden en drempels kunnen dan soms onneembare barrières vormen.

Een punt dat uit de inventarisatiebijekomsten van afgelopen voorjaar nadrukkelijk naar voren kwam is de behoefte aan een gemeentelijk aangestuurde vuilstraat tegen betaalbare tarieven. Een dergelijke vuilstraat zou een ruime openstelling moeten krijgen (mogelijk gemaakt door werkervaringsplaatsen) en jaarlijks een gratis 10-rittenkaart voor grofvuil per huishouden. Het CDA wil zich hiervoor inzetten. Ook de vuilophalendienst zou opnieuw bekeken moeten worden; naast de groente container ook een grijze voor restafval. De behoefte om GFT-afval in de maanden april tot en met oktober wekelijks op te halen is groot. De vuilophalendienst moet sowieso voor de nieuwe gemeente geharmoniseerd worden, waarbij het arrangement opnieuw bekeken kan worden. Het uitgangspunt is geen kostenverhoging.

Samengevat:

- *Preventieve aanpak jeugdoverlast*
- *Bestrijding drank- en drugsproblematiek*
- *Goede infrastructuur belangrijk voor leefbaarheid*
- *In stand houden van adequaat openbaar vervoer*
- *Realiseren van een gemeentelijke vuilstraat en herziene vuilinzameling*

Waarom het CDA?

Het CDA staat voor een open en transparante manier van politiek bedrijven. Daar ontbreekt het nog te vaak aan, waardoor te veel mensen het vertrouwen in de politiek – landelijk maar ook lokaal – verloren hebben. Wij zien het als onze opdracht het vertrouwen te herstellen.

Dat doen we door goed te luisteren naar de samenleving. Niet de raadsagenda is leidend voor ons handelen, maar de zaken die in de lokale samenleving spelen. Neem het gedoe rondom de grensovergang Altena-Hettsteeg, de vurige wens om Millingen aan de Rijn beter te ontsluiten of de zorgen die er in het verenigingsleven zijn. En: op onze maandelijks openbare bijeenkomsten kunnen inwoners zelf meepraten over actuele thema's.

Daarnaast stellen we ook hoge eisen aan onze kandidaat-bestuurders en –raadsleden. Kennis en ervaring zijn belangrijk waarbij integriteit voorop staat.

Tenslotte realiseren we ons dat inwoners hun gemeente uiteindelijk afrekenen op het resultaat. Daarvoor zijn bestuurders verantwoordelijk, maar ligt de uitvoering bij het ambtelijk apparaat. Wij zeggen: de gemeentelijke organisatie is er voor de inwoners en niet andersom. Dienstbaarheid is een kwestie van houding en daar moeten we dus ook aan werken.

Stem lijst 1, stem CDA !

